

Quickscan flora en fauna

**Enggraaf en Bernhardstraat
te Haaften (Haaften-Noord)**

Geofox-
Lexmond

Quickscan flora en fauna

Enggraaf en Bernhardstraat
te Haaften (Haaften-Noord)

Opdrachtgever

Gemeente Neerijnen
mevrouw J. de Vrees
Postbus 30
4180 BA Waardenburg

Adviesbureau

Geofox-Lexmond bv
Jules Verneweg 21-15
Postbus 2205
5001 CE TILBURG
Tel. 013 - 4582161

Status

definitief 1

Datum

17 juli 2015

Projectnummer

20151088/JFAB

Documentkenmerk

20151088_b1RAP.docx

Auteur

De heer J. Faber Msc

Paraaf:

Kwaliteitscontrole

De heer ing. B. Flonk

Paraaf:

Controle / vrijgave

De heer mr. M. van der Made

Paraaf:

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Locatieomschrijving	2
	2.1 Ontwikkelingsplan	2
	2.2 Locatiebeschrijving	2
3	Wettelijk kader	3
	3.1 Gebiedsbescherming	3
	3.2 Soortenbescherming	4
4	Werkzaamheden, resultaten en interpretatie	5
	4.1 Werkzaamheden	5
	4.2 Resultaten en interpretatie gebiedsbescherming	5
	4.3 Resultaten en interpretatie beschermde soorten	6
5	Conclusies en aanbevelingen	9
	5.1 Conclusies	9
	5.2 Aanbevelingen	10
 Bijlagen		
1	Foto's	
2	Output quickscanhulp.nl	
3	Lijst jaarrond beschermde vogels	
4	Wetsartikelen flora- en faunawet	

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Neerijnen heeft Geofox-Lexmond bv, als onafhankelijk adviesbureau¹, een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Enggraaf en Bernhardstraat te Haaften (Haaften-Noord).

De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de voorgenomen nieuwbouw op locatie.

In 2010 is de locatie reeds onderzocht (Quickscan flora en fauna, Croonen Adviseurs, NAT02-NEE00017-01a, juli 2010). Gezien de verlopen tijd dienen de resultaten geactualiseerd te worden.

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of nader onderzoek noodzakelijk is.

Aan de orde komen: het vooronderzoek (literatuurstudie), de veldinspectie, de interpretatie van de verzamelde gegevens en de conclusies en aanbevelingen.

¹ De opdrachtgever en terreineigenaar zijn geen zuster- of moederbedrijf en komen niet uit de eigen organisatie zodat de onafhankelijkheid van het onderzoek is gewaarborgd.

2 Locatieomschrijving

2.1 Ontwikkelingsplan

Een ruimtelijke ingreep kan negatieve gevolgen hebben voor de actuele natuurwaarden van de onderzoekslocatie. In deze quickscan is vooraf bekeken welke effecten op de actuele natuurwaarden optreden, als gevolg van de geplande nieuwbouw. De nieuwbouw zal gefaseerd plaats vinden, waarbij mogelijk sloten worden gedempt/hergraven. Een aanwezig schuur zal worden gesloopt.

2.2 Locatiebeschrijving

De locatie is gelegen ten noorden van de kern van Haaften, tussen de Bernhardstraat en Enggraaf. In de omgeving vindt tuinbouw en fruitteelt plaats. De uiterwaarden van de Waal zijn nabij gelegen. Het terrein is momenteel deels braakliggend en deels in gebruik als schapenweide. Ten westen van de locatie ligt een recent aangelegd maatschappelijk centrum met een school. Er zijn diverse erven/huizen aangrenzend aan de locatie aanwezig. Bij het erf van Bernhardstraat 40 (B op onderstaand figuur) zijn diverse schuren aanwezig. Een van deze schuren (A) ligt deels op de locatie. Er zijn diverse recent aangelegde sloten aanwezig (C). Er is een enkele fruitboom aanwezig.

Onderstaand is de locatie op een luchtfoto weergegeven. Enkele foto's van de locatie zijn opgenomen in bijlage 1.

Figuur 2.1: Luchtfoto kadaster, locatiegrens met rode stippellijn.

3 Wettelijk kader

3.1 Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet 1998

In de Natuurbeschermingswet 1998 is de bescherming van specifieke gebieden geregeld. De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt. De volgende gebieden zijn aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden). Voor elk gebied gelden doelstellingen met betrekking tot de soorten en habitattypen waarvoor het gebied aangewezen is en er wordt een beheerplan opgesteld. In dit beheerplan wordt beschreven hoe de instandhoudingsdoelstellingen bereikt dienen te worden;
- Beschermde Natuurmonumenten (het merendeel van deze gebieden is opgenomen in Natura 2000-gebieden);
- Wetlands.

Projecten of handelingen die een negatieve invloed hebben op deze gebieden mogen niet uitgevoerd worden zonder vergunning. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met externe werking, activiteiten buiten beschermde gebieden met negatieve effecten binnen deze gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN) / Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het Natuurnetwerk Nederland (ook wel Nationaal Natuur Netwerk genoemd) is het netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden met elkaar en met het omringende agrarische gebied verbinden.

In het Natuurnetwerk Nederland liggen de bestaande natuurgebieden, waaronder 20 Nationale Parken, gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd, landbouwgebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer, ruim 6 miljoen hectare grote wateren (meren, rivieren, de kustzone van de Noord-, en Waddenzee) en alle Natura 2000 gebieden.

Het begrip EHS bestaat sinds 1990 en bestaat uit gebieden die samen een netwerk vormen door Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In de EHS geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van de ingreep moeten bovendien worden gecompenseerd.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Tussen het Rijk en de provincies is een Natuurakkoord gesloten waarin is afgesproken dat het Natuurbeleid vanaf 1 januari 2014 gedecentraliseerd wordt en daarmee een provinciale verantwoordelijkheid wordt. In de provincie Gelderland wordt het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of EHS derhalve Gelders Natuurnetwerk (GNN) genoemd. De EHS is ingekrompen tot bestaande en nog te ontwikkelen natuur. Omringende grond die van belang is voor het functioneren van het GNN als netwerk wordt Groene Ontwikkelzone (GO) genoemd.

3.2 Soortenbescherming

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Hierin wordt de bescherming van plant- en diersoorten geregeld. In deze wet zijn de EU-richtlijnen, zoals bovengenoemde EU-vogelrichtlijn en EU-habitatrichtlijn, voor bescherming van soorten opgenomen en ook het CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. In de Flora- en faunawet zijn een aantal verbodsbepalingen opgenomen. De verbodsbepalingen die betrekking hebben op ruimtelijke ingrepen zijn toegevoegd in bijlage 4.

In de Flora- en faunawet zijn de beschermde dieren- en plantensoorten onderverdeeld in drie tabellen.

Tabel 1: Algemene soorten

Voor deze soorten wordt vrijstelling gegeven op het moment dat de activiteiten te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden, voor andere activiteiten dan bovengenoemde wel.

Tabel 2: Minder algemene en schaarse soorten

Voor deze soorten geldt dat geen ontheffing nodig is wanneer gewerkt wordt volgens een door het voormalig Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), tegenwoordig Ministerie van Economische zaken goedgekeurde gedragscode en de activiteiten te kwalificeren zijn als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. Voor andere activiteiten moet een ontheffing worden aangevraagd.

Tabel 3: Beschermde soorten

Voor strikt beschermde soorten geldt dat een uitgebreide toets gedaan moet worden om ontheffing aan te vragen. De broedgevallen van vogels vallen ook onder deze tabel alsmede een aantal jaarrond beschermde vogelnesten (zie bijlage 3). De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria: er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, er is geen alternatief en doet geen afbreuk aan de instandhouding van de soort.

Daarnaast is de wettelijke zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) altijd van toepassing. Deze houdt in dat nadelige effecten op aanwezige flora en fauna, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, voorkomen moeten worden.

4 Werkzaamheden, resultaten en interpretatie

4.1 Werkzaamheden

Geofox-Lexmond is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens hun gedragscode.

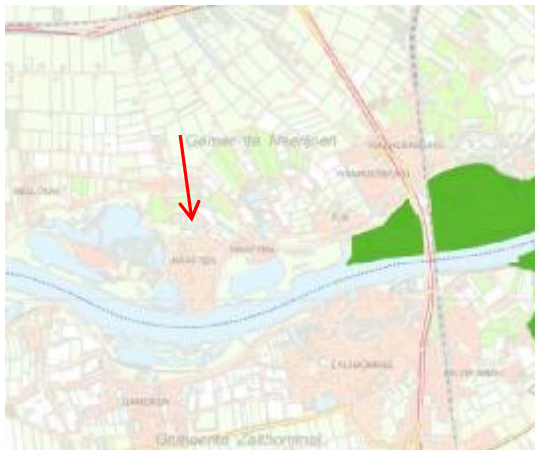
De werkzaamheden omvatten een bureaustudie waarbij de ligging van natuurgebieden ten opzichte van de locatie is beoordeeld. Tevens zijn bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten geraadpleegd.

Daarnaast is een veldinspectie uitgevoerd om een globale indruk te krijgen van het gebied en de soorten die mogelijk in het gebied voor kunnen komen. Beoordeeld is of de aanwezige habitattypen geschikt zijn voor het voorkomen van (beschermde soorten) flora, reptielen, amfibieën, vissen, vogels, zoogdieren en insecten (en overige beschermde ongewervelden). Ook is gezocht naar sporen van dieren en mogelijke broedgevallen. Specifiek is gekeken naar soorten die op de tabellen 1 t/m 3 van de Flora- en faunawet voorkomen.

4.2 Resultaten en interpretatie gebiedsbescherming

Bureaustudie Natura 2000-gebieden en EHS

Op 2 km ten zuidoosten van de locatie is Natura 2000-gebied Rijntakken gelegen (zie figuur 4.1). Gezien de ontwikkeling (van agrarisch naar wonen) en de afstand tot de locatie wordt niet geacht dat dit van invloed is op het Natura 2000-gebied.

Figuur 4.1: Natura 2000 (groen) t.o.v. de locatie (rode pijl); bron website provincie Gelderland

Figuur 4.2: Overige natuur (EHS) t.o.v. locatie (rode pijl); bron website provincie Gelderland

Circa 200 m ten westen bevinden zich onderdelen van de EHS (Gelderse Natuur Netwerk) (zie figuur 4.2). Dit betreft de uiterwaarden van de Waal met plassen en bos. Hier komen veel (water)vogels voor en wellicht ook soorten als de bever. De ontwikkeling van nieuwbouw op de locatie is niet van invloed op de waarden (verbinding, habitats, aanwezige soorten) van dit deel van de EHS.

4.3 Resultaten en interpretatie beschermde soorten

Bureaustudie

Door middel van quikscanhulp.nl is een actueel overzicht verkregen van waarnemingen uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) van soorten van tabel 2 en 3 van de Flora en faunawet en de vogels waarvan LNV (inmiddels Ministerie van Economische Zaken) op een indicatieve lijst aangeeft dat deze mogelijk jaar rond beschermde nesten hebben. In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van de output. Het volledige overzicht is opgenomen in bijlage 2.

Soortgroep	Soorten binnen 0-1 km	Aanvullende soorten binnen 1-5 km
Vissen	kleine en grote modderkruiper, bittervoorn	-
Amfibieën	kamsalamander, rugstreeppad	heikikker, poelkikker
Reptielen	-	-
Vogels	11 vogelsoorten o.a. dagroofvogels, kerkuil, steenuil, roek, ooievaar	ransuil, zwarte wouw, slechtvalk, wespandief
Zoogdieren	bever	das, 7 vleermuissoorten, waterspitsmuis
Ongewervelden	rivierrombout (libel)	keizersmantel, rouwmantel (vlinders)
Planten	gele helmblom	9 vaatplanten o.a. wilde marjolein, brede orchis

Voorgaand onderzoek

In 2010 is de locatie reeds onderzocht (Quickscan flora en fauna, Croonen Adviseurs, NAT02-NEE00017-01a, juli 2010). Hierbij is voor kassen en een schuurtje (Enggraaf 29) vervolgonderzoek geadviseerd voor huismussen, uilen en vleermuizen. De kassen en schuur zijn ondertussen gesloopt. Het is onbekend of het vervolgonderzoek is uitgevoerd. Voor het dempen van sloten is geadviseerd aan te sluiten bij een gedragscode voor de kleine modderkruiper. Tevens is een advies voor rugstreeppad opgenomen.

Door de omgevingsdienst is aangegeven dat de resultaten van de quickscan verlopen zijn (ouder dan 3 jaar).

Veldinspectie

De veldinspectie heeft plaatsgevonden op 25 juni 2015. Het schuurtje (A, zie figuur 2.1) is ook geïnspecteerd, als ook enkele schuren (buiten de locatie) op het erf van Bernhardstraat 40 (B, zie figuur 2.1). Tijdens de inspectie was het zonnig met 23 graden Celsius. De inspectie is uitgevoerd in de ochtend door de heer J. Faber MSc werkzaam bij Geofox-Lexmond als ecooloog. Onderstaand is de informatie uit de bureaustudie en de bevindingen bij de veldinspectie gecombineerd geïnterpreteerd. Enkele foto's zijn opgenomen in bijlage 1.

Amfibieën, reptielen en vissen

Op de locatie zijn diverse ondiepe sloten aanwezig met schuine oevers, helder water en watervegetatie. Op het oog zijn de sloten recent vorm aangelegd. Gezien de voedselrijkheid op de locatie zullen de sloten waarschijnlijk later in het groeiseizoen volgroeien met algen. Aan de oostzijde zijn de sloten verbonden met diepere sloten buiten de locatie. Alleen met hoge water niveaus is er sprake van doorstroming via sloten aan de westzijde van de locatie. Groene kikker (complex, niet nader gedetermineerd), bruine kikker en gewone pad zijn aangetroffen. Voor soorten als kamsalamander en poelkikker zijn niet de juiste habitats aanwezig (poelen zonder vis, voedselarm water). Voor de rugstreeppad is de locatie mogelijk wel geschikt.

Er zijn jonge vissen in het water waargenomen. Op het zicht betrof dit driedoornige stekelbaars en een enkele goudvis (waarschijnlijk uitgezet). De sloten zijn ongeschikt voor bittervoorn en grote modderkruiper (geen zwanenmossels, geen baggerlaag, ondiep klein water). Mogelijk komt de kleine modderkruiper voor op locatie.

Opgemerkt wordt dat de sloten niet indicatief met een schepnet bemonsterd zijn. Voorafgaand aan de inspectie was onbekend dat er sloten op locatie aanwezig waren. Door het ondiepe heldere water is met een verrekijker toch een goede inschatting verkregen voor de soorten op locatie .

Reptielen komen niet voor in de omgeving en geschikte habitats zijn ook niet aanwezig.

Broedvogels

Voor alle vogelsoorten geldt dat de meest kwetsbare periode het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) betreft voor het bouwen van hun nesten. Deze periode is een richtlijn. Alle broedende vogels zijn beschermd, ook voor of na deze periode. Daarnaast zijn er enkele vogelsoorten aangewezen door het (voormalige) ministerie van LNV, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Op en nabij de locatie zijn de volgende vogelsoorten waargenomen: reiger, ekster, meerkoet, waterhoen, kauw, spreeuw, huismussen (Enggraaf), koolmees, vink, gierzwaluw, merel, kraai, aalscholver en tortelduif.

De bewoner van Bernhardstraat 44 gaf aan dat hij wel eens lepelaars, ooievaars en ijsvogels heeft gezien bij de sloot/vijver nabij zijn huis (noordwestzijde locatie). Deze vogels zijn (net als aalscholver) vermoedelijk afkomstig uit de nabij gelegen uiterwaarden.

Er zijn diverse nesten van meerkoet waargenomen in de sloten. Ten oosten van de Enggraaf (buiten locatie) zijn vermoedelijk jaarrond beschermde nesten van huismus aanwezig. In de enige boom op locatie zijn geen nesten waargenomen. In het te slopen schuurtje (A, zie figuur 2.1) zijn diverse oude nesten waargenomen (mogelijk merel). De locatie biedt veel kansen als broedgebied/foerageergebied voor vogels gezien de wilde pioniersbegroeiing op locatie.

In schuurtje A en het aangrenzende erf B (buiten de locatie) is uitgebreid gezocht naar sporen en mogelijkheden voor uilen. Van uilen is ook het jachtgebied beschermd. Er is gesproken met de bewoners van het erf. Er zijn geen sporen van uilen gevonden in de geïnspecteerde schuren. Van de grote schuur gaven de bewoners aan dat daar geen uilen in zitten. De locatie is met

5 hectare aan de kleine kant als foerageergebied voor uilen. Het terrein en de omgeving (braakliggend, schapenweide, aangrenzende erven en fruitboomgaard) zijn wel erg geschikt als jachtgebied.

Er is contact opgenomen met vogelwerkgroep Tiel die in het gebied actief zijn. Ze voeren geen werkzaamheden uit in Haaften.

Op basis van de output van quickscanhulp.nl zijn zowel kerkuil als steenuil binnen 0-1 km waargenomen. Ransuil is binnen 1-5 km waargenomen.

Er zijn geen nestmogelijkheden op locatie aanwezig voor overige soorten met jaarrond beschermde nesten zoals huismus, gierzwaluw of buizerd.

Zoogdieren

Op locatie is een dode mol aangetroffen in de noordwesthoek van het terrein, bij een recent aangelegde wal. In een van de schuren op erf B zijn de resten van een dode haas aangetroffen. Dit is mogelijk de prooi van een kat of vos geweest. Ook in schuur A zijn prooiresten aangetroffen (dode muis, konijn, slakken). Er zijn geen mogelijkheden voor de bever of waterspitsmuis op locatie (geen groot water, bos, teveel verstoring). Deze soorten komen mogelijk in de uiterwaarden nabij voor.

Voor vleermuizen is de locatie alleen geschikt als foerageergebied (geen essentiële vliegroute of verblijfplaatsen).

Ongewervelden

Op locatie zijn voor beschermde insecten/ongewervelden geen geschikte habitats aanwezig. Voor de rivierrombout bevindt geschikt habitat (zandige oevers) zich voornamelijk in de uiterwaarden.

Flora

Het noordelijk deel van de locatie ligt braak met een wilde begroeiing van allerlei soorten algemene kruiden zoals klaproos, heermoes, koolzaad, margriet en distels. Het zuidelijk deel van de locatie is in gebruik als schapenweide, met kort gras. Hier is ook een appelboom aanwezig als schaduwplek. Bij en in de sloten groeit heermoes, riet, lisdodde en kroos. Een breder deel van de sloot nabij Bernhardstraat 44 groeit reeds dicht met algen.

Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor strikt beschermde flora zoals gele helmbloem (muurplant) of wilde marjolein (te voedselrijk).

5 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van de gemeente Neerijnen heeft Geofox-Lexmond een quickscan flora en fauna uitgevoerd op de locatie Enggraaf en Bernhardstraat te Haaften (Haaften-Noord). De aanleiding voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna wordt gevormd door de voorgenomen nieuwbouw op locatie. In 2010 is de locatie reeds onderzocht (Croonen, 2010). Gezien de verlopen tijd dienen de resultaten geactualiseerd te worden. Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden voor kwetsbare en/of beschermde flora en fauna en de eventuele risico's en randvoorwaarden die hiermee verband houden. Tevens wordt bepaald of nader onderzoek noodzakelijk is.

5.1 Conclusies

Gebiedsbescherming

Gezien de ontwikkeling (van agrarisch naar wonen) en de afstand tot de locatie (2 km) wordt niet geacht dat dit van invloed is op het Natura 2000-gebied Rijntakken. De ontwikkeling van nieuwbouw op de locatie is niet van invloed op de waarden (verbinding, habitats, aanwezige soorten) van de op 200 m gelegen uiterwaardenonderdelen van de EHS.

Soortbescherming

Amfibieën, reptielen en vissen

Op de locatie (sloten) zijn algemene amfibiesoorten waargenomen. Voor soorten als kamsalamander en poelkikker zijn niet de juiste habitats aanwezig (poelen zonder vis, voedselarm water). Voor de rugstreeppad is de locatie mogelijk wel geschikt.

Er zijn algemene vissoorten in de sloten waargenomen. De sloten zijn ongeschikt voor bittervoorn en grote modderkruiper (geen zwanenmossels, geen baggerlaag, ondiep klein water). Mogelijk komt de kleine modderkruiper voor op locatie.

Reptielen komen niet voor in de omgeving en geschikte habitats zijn ook niet aanwezig.

Broedvogels

Er zijn veel vogels waargenomen. De locatie biedt veel kansen als broedgebied/foerageergebied voor vogels gezien de wilde pioniersbegroeiing op locatie. Er zijn diverse nesten van meerkoet waargenomen in de sloten. In het te slopen schuurtje A zijn diverse oude nesten waargenomen (mogelijk merel).

Er zijn geen sporen van uilen gevonden in de geïnspecteerde schuren (schuur A en deels ook Bernhardstraat 40). De afwezigheid van uilen op dit erf is ook aangegeven door de bewoners. De locatie is met 5 hectare aan de kleine kant als foerageergebied voor uilen. Het terrein en de omgeving (braakliggend, schapenweide, aangrenzende erven en fruitboomgaard) zijn wel erg geschikt als jachtgebied. Er is contact opgenomen met vogelwerkgroep Tiel die in het gebied actief zijn. Ze voeren geen werkzaamheden uit in Haaften.

Op basis van de output van quickscanhulp.nl zijn zowel kerkuil als steenuil binnen 0-1 km waargenomen. Ransuil is binnen 1-5 km waargenomen. Het is niet uit te sluiten dat de locatie gebruik wordt als foerageergebied door uilen.

Er zijn geen nestmogelijkheden op locatie aanwezig voor overige soorten met jaarrond beschermde nesten zoals huismus, gierzwaluw of buizerd.

Zoogdieren

Op locatie zijn algemene zoogdiersoorten waargenomen. Er zijn geen mogelijkheden voor de bever of waterspitsmuis op locatie (geen groot water, bos, teveel verstoring). Deze soorten komen mogelijk in de uiterwaarden nabij voor.

Voor vleermuizen is de locatie alleen geschikt als foerageergebied (geen essentiële vliegroute of verblijfplaatsen).

Ongewervelden

Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor beschermde insecten of overige beschermde ongewervelden.

Flora

Op locatie zijn geen geschikte habitats aanwezig voor strikt beschermde flora zoals gele helmbloem (muurplant) of wilde marjolein (te voedselrijk).

5.2 Aanbevelingen

Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels wordt *grotendeels* voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli uit te voeren. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde.

Het is niet uit te sluiten dat de locatie in gebruik is als jachtgebied voor uilen. Gezien de ruimtelijke procedure die doorlopen gaat worden en de tijd die de gehele ontwikkeling in beslag gaat nemen, wordt het aanbevolen een nader onderzoek naar uilen uit te voeren op de locatie. Dit om uit te sluiten dat de locatie in gebruik is als foerageergebied voor uilen. Dit onderzoek kan voor steenuil, kerkuil en ransuil gecombineerd worden uitgevoerd (meerdere bezoeken schemering, nacht, geluidsonderzoek). De periode voor dit onderzoek is februari tot en met augustus. Dit kan in een onderzoeksopzet nader uitgewerkt worden.

Bij het dempen van sloten wordt aanbevolen om aan te sluiten bij de gedragscode van de Waterschappen. Hierin staan werkwijzen en periodes opgenomen (ook voor tabel 2 soort kleine modderkruiper) om verantwoordelijk om te gaan met flora en fauna.

De locatie is geschikt leefgebied voor de rugstreeppad. Deze pionierssoort staat er om bekend om ineens op te duiken op braakliggende terreinen en bouwterreinen. Om dit te voorkomen dienen de mogelijk snel opdrogende sloten aangepast te worden. Het braakliggende terreindeel kan tijdelijk omgevormd worden tot schaapsweide. Tijdens de bouw kan specifiek advies opgesteld worden om dieren van de locatie te weren.

Het is een optie om een ontheffing tijdelijke natuur aan te vragen voor de locatie. Gedurende minimaal 1 groeiseizoen ligt de locatie dan braak, waarna de locatie met enige tact weer in gebruik genomen kan worden. Meer informatie over deze win-win optie verschaffen we graag.

In het kader van de zorgplicht dient het schaden en doden van dieren voorkomen te worden (zorgvuldig handelen). Hier kan specifiek advies voor opgesteld worden (maaien, graafwerk, dempen, bouwen).

Indien bomen gekapt worden, dient op basis van gemeentelijk beleid bepaald te worden of een omgevingsvergunning nodig is.

Los van wetgeving kunt u er voor kiezen de nieuwbouwwijk natuurvriendelijker te maken door bijvoorbeeld speciale vleermuisstenen- of kasten in te bouwen of vleermuisvriendelijke verlichting. Hetzelfde is mogelijk voor huismussen en gierzwaluwen. Het betreffen eenvoudige (relatief) goedkope maatregelen met een groot positief effect op deze dieren. De maatregelen komen de leefbaarheid van de wijk ten goede (natuur in de wijk, minder overlast muggen).

Bijlage 1: Foto's

Braakliggende terrein, sloot met vegetatie.

Groene kikker.

Overzicht erf B, Bernhardstraat 40, en schuur A (rode cirkel)

Schuur A.

Oud nest in schuur A.

Schuren erf B.

Pad, in schuur erf B.

Prooirest haas, in schuur erf B.

Braakliggend terrein.

Braakliggend terrein.

Diepere sloot Enggraaf.

Aangrenzende tuin en schuren zuidzijde, geschikt uilen.

Erf Enggraaf, oostzijde, geschikt uilen.

Erf aan Bernhardstraat, zuidwestzijde, geschikt uilen.

Appelboom, in schapenweide.

Nest meerkoet.

Fruitboomgaard noordwestzijde, geschikt uilen.

Bijlage 2: Output quickscanhulp.nl

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 17-07-2015 11:44:59'

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: info@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Rivierrombout	Insecten-Libellen	tabel III	0 - 1 km
Bittervoorn	Vissen	tabel III	0 - 1 km
Grote modderkruiper	Vissen	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Brede orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Daslook	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Zomerklokje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
keizersmantel	Insecten-Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
rouwmantel	Insecten-Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Waternvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Bosorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Gulden sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Spindotterbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Steenanjer	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Steenbreekvaren subsp. trichomanes	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Vleeskleurige orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Cottus gobio	Vissen	tabel II	5 - 10 km
Europese meerval	Vissen	tabel II	5 - 10 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	5 - 10 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	10 - 25 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	10 - 25 km
Beenbreek	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Bijenorchis	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Jeneverbes	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Kleine zonnedaauw	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Mannetjesorchis	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Muurbloem	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Parnassia	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Ronde zonnedaauw	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Spaanse ruiter	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Stengelloze sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Stijf hardgras	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Welriekende nachtorchis	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Wilde kievitsbloem	Vaatplanten	tabel II	10 - 25 km
Edelhert	Zoogdieren	tabel II	10 - 25 km
Wild zwijn	Zoogdieren	tabel II	10 - 25 km
Boomkikker	Amfibieën	tabel III	10 - 25 km

Vinpootsalamander	Amfibieën	tabel III	10 - 25 km
donker pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	tabel III	10 - 25 km
heideblauwtje	Insecten-Dagvlinders	tabel III	10 - 25 km
pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	tabel III	10 - 25 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten-Libellen	tabel III	10 - 25 km
Groene glazenmaker	Insecten-Libellen	tabel III	10 - 25 km
Hazelworm	Reptielen	tabel III	10 - 25 km
Ringslang	Reptielen	tabel III	10 - 25 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	tabel III	10 - 25 km
Rivierprik	Vissen	tabel III	10 - 25 km
Oehoe	Vogels	tabel III	10 - 25 km
Boommarter	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Eikelmuis	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Otter	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	tabel III	10 - 25 km
Europese rivierkreeft	Geleedpotigen-Insecten	tabel II	25 - 50 km
Vliegend hert	Insecten-Kevers	tabel II	25 - 50 km
Bergnachtorchis	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Blaasvaren	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Dennenorchis	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Franjegentiaan	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Grote muggenorchis	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Harlekijn	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Herfsttijloos	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Hondskruid	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Kruisbladgentiaan	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Rechte driehoeksvaren	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Schubvaren	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Soldaatje	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Stengelomvattend havikskruid	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Veenmosorchis	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Weideklokje	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Zwartsteel	Vaatplanten	tabel II	25 - 50 km
Hondshaai	Vissen	tabel II	25 - 50 km
Damhert	Zoogdieren	tabel II	25 - 50 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	tabel II	25 - 50 km
Knoflookpad	Amfibieën	tabel III	25 - 50 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	tabel III	25 - 50 km
bruin dikkopje	Insecten-Dagvlinders	tabel III	25 - 50 km
grote ijsvogelvlinder	Insecten-Dagvlinders	tabel III	25 - 50 km
grote vuurvinder	Insecten-Dagvlinders	tabel III	25 - 50 km

Bijlage 3: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten

Bijlage

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten onthefing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep

Waarom deze lijst?

Waarom deze lijst?

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door zijn beschermd is in 2009 aangepast. Deze indicatieve lijst helpt u om te bepalen of u ontheffing nodig heeft van de Flora- en faunawet en om te kijken welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Op het eerste deel van de lijst staan soorten met nesten die in principe jaarrond zijn beschermd. Het tweede deel bestaat uit nesten die niet jaarrond zijn beschermd (categorie 5), maar waarvan inventarisatie gewenst is.

De ingevulde lijst kunt u meesturen met uw ontheffingsaanvraag voor een ruimtelijke ingreep. Komt bij uw project een vogelsoort voor die niet op de lijst staat? Vul dan de naam in onderaan de lijst. Een deskundige kan adviseren in welke categorie het nest van de vogel valt en welke maatregelen u moet nemen.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op www.minlnv.nl/loket. Of bel met Het LNV-Loket: 0800 – 22 333 22 (op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur).

Meer informatie over soorten(bescherming) kunt u vinden op: www.minlnv.nl/loket, www.natuurloket.nl, www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.minlnv.nederlandsesoorten.nl.

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)			
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelatlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?	Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Boomvalk	750 - 1.000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Buizerd	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	
Gierzwaluw	30.000 - 60.000	nee	ja	nee	2		ja / nee	ja / nee	
Grote gele kwikstaart	240 - 300	nee	nee	ja	3		ja / nee	ja / nee	
Havik	2000	nee	nee	ja	4		ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)				
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelAtlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling onthefing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?		Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Kerkuil	1750	nee	ja	nee	3			ja / nee	ja / nee	
Oehoe	3	nee	nee	ja	3			ja / nee	ja / nee	
Ooievaar	400	nee	ja	nee	3			ja / nee	ja / nee	
Ransuil	5000	nee	nee	ja	4			ja / nee	ja / nee	
Roek	60.000 - 65.000	ja	ja	nee	2			ja / nee	ja / nee	
Slechtvalk	8 - 10	nee	ja	ja	3			ja / nee	ja / nee	
Sperwer	4500	nee	nee	ja	4			ja / nee	ja / nee	
Steenuil	6000	nee	ja	nee	1			ja / nee	ja / nee	
Wespendief	700	nee	nee	ja	4			ja / nee	ja / nee	
Zwarte wouw	0 - 1 (onregel- matig)	nee	nee	ja	4			ja / nee	ja / nee	
Niet jaarrond beschermd, inventarisatie wel gewenst										
Blauwe reiger	10.000 - 13.000	ja	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Boerenzwaluw	100.000 - 200.000	nee	ja	nee	5			ja / nee	ja / nee	
Bonte vliegenvanger	14.000 - 18.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Boomklever	16.000 - 20.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Boomkruiper	80.000 - 120.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Bosuil	5000	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Brilduiker	15 - 20	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Draaihals	50 - 65	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Eidereend	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Ekster	40.000 - 60.000	nee	ja	nee	5			ja / nee	ja / nee	
Gekraagde roodstaart	23.000 - 30.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Glanskop	12.000 - 15.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	

Algemene gegevens per soort						Gegevens per soort bij ruimtelijke ingreep (invullen)				
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelatlas 2002)	Koloniebroeder	Aanwezig in bebouwde omgeving	Aanwezig in (beschermden) natuurgebieden	Categorie vaste nesten (zie 'Uitleg aangepaste beoordeling onthefing ruimtelijke ingrepen')	Hoe groot is de kans dat de soort wordt aangetroffen tijdens het project?		Heeft de soort voldoende gelegenheid om zelfstandig een natuurlijk alternatief nest te vinden?	Is er voldoende mogelijkheid om met succes een kunstmatig alternatief nest aan te bieden?	Welke actie is mogelijk? Bijvoorbeeld: buiten de broedtijd mitigerende maatregelen treffen, ontheffing aanvragen of iets anders?
Grauwe vliegenvanger	20.000 - 30.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Groene specht	6.000 - 7.500	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Grote bonte specht	55.000 - 65.000	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Hop	0 - 1	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Huiszwaluw	110.000 - 125.000	nee	ja	nee	5			ja / nee	ja / nee	
IJsvogel	300 - 400	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Kleine bonte specht	4.500 - 5.500	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Kleine vliegenvanger	onregelmatig	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Koolmees	500.000 - 600.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Kortsnavelboomkruiper	75 - 100	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Oeverzwaluw	18.000 - 32.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Pimpelmees	125.000 - 200.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Raaf	60	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Ruigpootuil	1	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Spreeuw	500.000 - 900.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Tapuit	600 - 800	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Torenavalk	5.000 - 7.500	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zeearend	1	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zwarte kraai	70.000 - 100.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zwarte mees	30.000 - 40.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zwarte roodstaart	27.000 - 37.000	nee	ja	ja	5			ja / nee	ja / nee	
Zwarte specht	1.100 - 1.600	nee	nee	ja	5			ja / nee	ja / nee	

Bijlage 4: Wetsartikelen Flora- en faunawet

Artikel 8:

Het is verboden (beschermde) planten, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, hollen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

duurzaam ondernemerschap
mensgericht

creatief
ondernemend

klantgericht
kwaliteitsgericht

ondernemend

duurzaam ondernemerschap

mensgericht

betrouwbaar

betrokken
deskundig

creatief

flexibel

betrokken

deskundig

flexibel

integer

kwaliteitsgericht

betrouwbaar

klantgericht

Geofox-Lexmond is een milieuadviesbureau met vestigingen in Gouda, Oldenzaal en Tilburg. Onze activiteiten bewegen zich op het vlak van bodem, water, milieu en ruimtelijke ordening en alle mogelijke milieuvraagstukken die zich binnen dit spectrum aandienen. Voor deze vraagstukken bedenken wij pragmatische oplossingen.

Duurzaam ondernemerschap zit in onze genen. Samen met onze relaties zoeken wij continu naar de ultieme balans tussen menselijk handelen en ons leefmilieu. Elke dag opnieuw.

www.geofox-lexmond.nl / info@geofox-lexmond.nl

Gouda:

Tielweg 10
Postbus 2026
2800 BD Gouda
T (0182) 72 90 00

Oldenzaal:

Eektestraat 10-12
Postbus 221
7570 AE Oldenzaal
T (0541) 58 55 44

Tilburg:

Jules Verneweg 21-15
Postbus 2205
5001 CE Tilburg
T (013) 458 21 61

